

Als groep samenwerken aan meer ruimte op het elektriciteitsnet

In het kader van het zoeken naar slimme oplossingen voor landelijke elektriciteitsknelpunten, start Liander met een kleinschalige uitrol van groepscontracten binnen congestiemanagement op bedrijventerrein 'De Hemmen 3' in Sneek.

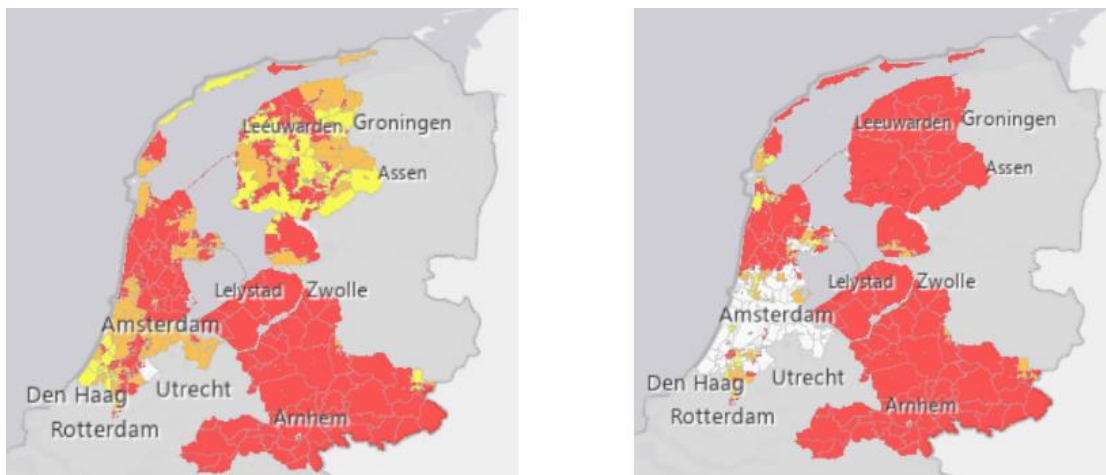
Ons landelijke elektriciteitsnet staat onder druk. De energietransitie heeft de afgelopen jaren een grote vlucht genomen. Steeds meer organisaties en huishoudens kiezen voor verduurzaming.

Dat is goed nieuws alleen is hierdoor de vraag naar elektriciteit enorm gestegen. Zo snel dat netbeheerders onvoldoende in staat zijn om met netuitbreidingen de snelheid van de energietransitie bij te houden. In grote delen van Nederland is het elektriciteitsnet zo vol dat bedrijven de komende jaren geen nieuwe of extra netcapaciteit kunnen krijgen.

Het elektriciteitsnet zit vol, maar niet op ieder moment van de dag. De manier waarop we het elektriciteitsnet zijn gaan gebruiken zorgt ervoor dat veel ruimte onbenut blijft. Dat komt onder andere doordat bedrijven slechts op enkele momenten gedurende de dag, hun volledige vermogen aanspreken. Op de overige momenten kunnen zij de beschikbare ruimte tegen een vergoeding beschikbaar stellen aan andere ondernemers die nu

door congestie niet verder kunnen verduurzamen of groeien. Gezamenlijk kunnen we het huidige net veel beter benutten.

Liander is daarom druk bezig om een nieuw product te ontwikkelen waarmee ondernemers van een bedrijventerrein ook als collectief hun flexibiliteit kunnen uitwisselen, door gezamenlijk een groepscontract binnen [congestiemanagement](#) af te sluiten. Deelnemers delen dan met elkaar de beschikbare ruimte en dat levert in totaal veel meer capaciteit op. Ook kunnen ze dan samen de investeringen die nodig zijn (denk aan opslag en regelsystemen) delen. Vanaf volgend jaar wil Liander deze contractvorm op kleine schaal gaan uitrollen. Dit ligt in lijn met het energiehubs beleid vanuit het Ministerie van Economische Zaken.

Figuur 1 kaarten beschikbare capaciteit afnemen (links) en terugleveren (rechts) in Liander verzorgingsgebied.

Bron: [website Liander](#), 16 november 2023. De kaarten betreffen een momentopname. De meest actuele situatie is te vinden op de [website](#)

Selectie locaties voor kleinschalige uitrol

Een flexibel groepscontract is een op maat gemaakte oplossing. Het vraagt om toewijding en investering van alle betrokken ondernemers, en momenteel nog veel tijd en berekeningen bij de netbeheerder. Liander is druk bezig om op basis van de leerervaringen een schaalbaar product te ontwikkelen, dat in eerste instantie selectief wordt ingezet. Bij de selectie van mogelijke bedrijventerreinen kijkt Liander naar het initiatief dat de ondernemers zelf nemen en naar de verwachte tijd voordat de verzwaring van het net klaar is in die gebieden. Het doel is om in 2024 in ieder geval 5 nieuwe groepscontracten in het gehele verzorgingsgebied van Liander te faciliteren.

Wat zijn de voorwaarden?

Om als collectief mee te doen aan congestiemanagement, dienen klanten eerst een collectief te starten met andere ondernemers. Eenmaal een enthousiaste groep gevonden dan kan er gezamenlijk een groepscontract met Liander worden afgesloten. Binnen de Netcode Elektriciteit heet dit een groeps-CapaciteitsBeperkingsContract (groeps-CBC). Om mee te kunnen doen gelden een aantal voorwaarden:

- De oplossing moet technisch mogelijk zijn (zie verderop);
- Deelnemers moeten zich als collectief laten vertegenwoordigen door een Congestie Service Provider (CSP) die namens het collectief de levering van flexibel vermogen richting de netbeheerder regelt. Dit is vanuit de Netcode verplicht;
- Erkende CSP-partijen staan op de website van TenneT vermeld in het CSP-register (tennet.eu). Hier kan ook de procedure voor CSP-erkenning worden gestart;
- Liander sluit het groeps-CBC af met de CSP-partij. In het contract worden de voorwaarden vastgelegd met betrekking tot de hoeveelheid flexibel vermogen dat het collectief aan Liander teruglevert en tegen welke vergoeding;
- Ondernemers die deelnemen aan het collectief, tekenen mee voor het contract;
- Indien op enig moment de groeps-CBC vervalt, valt elk voormalige deelnemer terug op de individuele overeenkomsten die voor die tijd geldig waren. Deelnemers behouden dus te allen tijde hun bestaande transportvermogen;
- Als collectief is de groep zelf verantwoordelijk voor hoe het flexibel vermogen wordt uitgewisseld.

Wanneer is het groepscontract technisch mogelijk?

Als collectief bijdragen aan de bestrijding van de congestieproblematiek is momenteel alleen mogelijk in de volgende situaties:

- Er moet sprake zijn van een capaciteitstekort (congestie) op een verdeelstation;
- De congestie duurt nog minimaal één jaar (eis vanuit de Netcode);
- De (toekomstige) aansluitingen van klanten die deelnemen aan het collectief moeten worden gevoed vanuit dezelfde installatie op hetzelfde verdeelstation;
- Er mag geen spanningsproblematiek bestaan;
- Er mag geen sprake zijn van energieknelpunten op een middenspanningskabelverbinding;

- Ingeval van knelpunten in het (bovenliggende) hoogspanningsnet van TenneT, dient TenneT toestemming te geven voor het inpassen van de voorgestelde oplossing op het net.

Of meedoen als collectief aan congestiemanagement een oplossing is, hangt af van:

- De huidige netbelasting en de prognose van de toekomstige netbelasting uit het congestieonderzoek;
- De wachtlijst met vermogensaanvragen van klanten. Deze bestaat uit zowel aanvragen voor nieuwe aansluitingen als voor bestaande aansluitingen die meer vermogen willen;
- De huidige afname/opwek profielen van deelnemers aan het collectief;
- Toekomstige afname/opwek profielen op basis van groei- & verduurzamingsplannen binnen het collectief;
- De mate waarin het collectief mogelijkheden ziet om flexibel met afname/opwek in het elektriciteitsnet om te gaan.

Contact

Vragen over onze groeps-CapaciteitsBeperkingsContract (groeps-CBC) kunnen worden gemaïld naar congestie@liander.nl.